

ность е да се занимава съ земледѣлие или търговия, плаща данъци и изпълнява разпорежданията на властитѣ; а пъкъ уреждането и управлението на държавата смѣталъ всецѣло за работа на царя и подвѣдомственитѣ му чиновници¹⁹.

§ 49.

Учение на християнството за държавата и държавнитѣ власти.

Християнската вѣра родена въ Иудея, Азия, отечеството на теократичния деспотизмъ и отрасла въ римовизантийския монархизмъ, знаела само за теократична държава и за монархична форма на държавно управление. Християнството проповѣдва теорията на божествения произходъ на държавата. Споредъ него държавата била божие установление и владѣтелитѣ се считали за божи замѣстници на земята, поставени отъ Бога за доброто на човѣчеството. Въ божествения произходъ на държавата вѣрвали повечето отъ старитѣ народи; тѣ отдавали основанието ѝ на нѣкой богъ или полубогъ или пъкъ на потомцитѣ имъ. Първитѣ и най-старитѣ владѣтели се считали отъ божествено потекло и били сжщеврѣменно управители и жреци. Въ Иудея първоначално нѣмало владѣтель и такъвъ билъ Богъ, който се считалъ и законодатель и собственикъ на цѣлата територия. Управлението пъкъ на иудейската държава първоначално било въ ржцѣтѣ на свещеницитѣ. По-късно пъкъ, когато и иудеитѣ си избрали владѣтель, той споредъ тѣхнитѣ държавноправни възгледи билъ прѣдставителъ на Бога и въ Негово име управлявалъ народа. Пророкъ Даниилъ казва: „Нека знаятъ живитѣ, че вишниятъ е владѣтель на човѣшкото царство и го дава на когото иска“²⁰. А пъкъ Соломонъ

¹⁹ Bogišić V. Gragja, 507—509.

²⁰ Дан. 4,17. 5,21.